

փոխելով իւր ընթացքի ուղղութիւնը: Ասում են՝ աղուէսը պէտք ունեցի: Թերեւս պոս անուամբ խաղ էլ գտնուի, ինչպէս ենթադրումէ արգոյ Նորայր Բիւզանդացին:

ՄԻԱԲԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զէյթունի հրկիզելոց յանձնաժողովը խնդրում է հրատարակել հետեւեալը.

Յայտնի է արդէն՝ որ անցեալ տարւոյ Յուլիս ամսոյ մէջ ի Զէյթուն պատահած աղէտալի հրդեհ մը ածիւն և աւերակ դարձուցած էր գրեթէ ամբողջ քաղաքն իւր եկեղեցիներով և վարժարաններով:

Մեր Օգոստոսիառ և հայրագորով Վայսըն, ի լուր այս աղետից, թշուառ հրկիզելոց ուսեստ և պատսպարան շնորհելու համար, հարկ եղած հրամաններն բարեհաճած էր տալ, որք ամոքեցին հրկիզելոց ցաւերն և հայ ազգն ինչպէս ամեն առթի մէջ, այս անգամ ևս առիթ ունեցաւ օրհնել իւր սիրեցեալ Վեհապետին անունն:

Ազգային Պատրիարքարանն ալ ի գահոյից կայսերական տրուած սոյն առաքինական օրինակին հետեւելով, փութաց կազմել զՅանձնաժողովս, պաշտօն տալով նմա վերաշինել պրացաւեր եկեղեցիներն և վարժարաններն:

Ուրախ եմք յայտարարել, թէ ի Յաճկաստան, ի Մանչեսթըր, ի Բարիլ և յայլ քաղաքս գտնուած մերազնեայք փութով պատասխանեցին մեր հրաւերին և Ռուսաստանի ազգայինք ալ ըստ օրհնածիր Վոնդակի Վեհափառ Հայրապետին մերոյ, իւրեանց առատ նուէրներն չզլացան մեզ. և Յանձնաժողովս փութաց ի Զէյթուն ղրկել իբր Պատուիրակ՝ Գոյումձեան Մեծ. Բերովբէ Էֆէնտին, որ առանց որ և է փոխարինութեան, ստանձնեց սոյն կարի ծանր պաշտօնն և նորա անձնուէր և անխոնջ ջանից շնորհիւ կարելի եղաւ սուշ միջոցի մէջ վերաշինել:

Ա. Չորս եկեղեցիք, Ս. Լուսաւորիչ. Ս. Յովհաննէս. Ս. Սարգիս և Ս. Աստուածածին:

Բ. Մէկ մեծ վարժարան քաղաքին կեդրոնն, հիմնայատակ եղած Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ գետնոյն վերայ, այնպիսի ընդարձակ, բարձր և հոյակապ որոյ նման ոչ թէ ի Զէյթուն այլ և մօտակայ քաղաքաց մէջ իսկ չգտնուիր:

Գ. Երկու ծաղկոց Ս. Սարգսի թաղն. նմանապէս երկու ծաղկոց Ս. Լուսաւորայ թաղն:

Դ. Մի վարժարան Ս. Աստուածածնայ թաղն:

Ե. Մի վարժարան Զէյթունէն երեք ժամ հեռու Արեգնայ Վարդանան գիւղն:

Զ. Մի եկեղեցի ի Խեպի գիւղ և մի եկեղեցի ի Տէտէ գիւղ:

Է. Երկու լուացատեղի մին Ս. Աստուածածնայ թաղն և միւսն Պօղ պաշիրի թաղն:

Ը. Երկու աղբիւր մին Ս. Աստուածածնայ թաղն և միւսն Ս. Լուսաւորչայ թաղն:

Սոյն եկեղեցիներու և վարժարանաց մէջ թէև եկեղեցական արարողութիւնք և դաստիարակութիւնք կրկատարուին այսօր, սակայն վերահաս ձմրան պատճառաւ մի քանին չեն կրցած կատարելագործուիլ:

Լիայոյս եմք որ ի գարնան, հետզհետէ հասնելիք հանգանակութեանց արդիւնքով պիտի կարենան շինուիլ և ամբողջանալ:

Սոյն ազգային հաստատութեանց վերաշինութիւնէն զատ, Յանձնաժողովս մնաւայ քաղաքներէն 35000 օխայ ցորեան գնել տալով՝ դրամական նպաստից հետ բաշխել տուաւ զայնս կարօտելոց՝ որք ամառուան երաշտութենէն սովու ճիրանաց մատնուելու վտանգին մէջ կգտնուէին: Բաց աստի Մարաշէն մի բժիշկ բերել տալով և հարկ եղած դեղորայք ղրկելով հրկիզելոց առողջական վիճակն դարմանեց և շատ մը համաճարակ հիւանդութեանց առաջ քն կարող ելաւ առնուլ:

Այս ամեն օգնութիւնք հրկիզելոց ընձեռած ժամանակ Յանձնաժողովս տանց շինութեան համար թէև յատկապէս նպաստներ բաժնեց, բայց այս օգնութիւնք աննշան մի արդիւնք պիտի ունենային եթէ Նորին Պայսերական Վեհափառութիւնն իւր անսպառ ողորմածասիրութեամբ յօգնութիւն փութալ չբարեհաճէր: Երկու անգամուն ընդամենն 3000 ոսկի բաշխել տուաւ, որ բարդուելով Յանձնաժողովոյս յատկացուցած նպաստից, մեր պատուիրակին հսկողութեամբ և աջակցութեամբ կարելի ըրաւ հրկիզելոց վերաշինել իւրեանց տնակներն:

Այժմ 450 էն աւելի տուներ շինուած կան, և մնացորդաց համար թէև դրամ տրուած է, այլ դարնան պիտի կարենան շինուիլ: միայն թէ ուրախալի է որ ձմրան զանակի մէջ ամեն ոք պատսպարուած և ոչ ոք մնացած է բացօդեայ:

Որչափ շնորհապարտ լինելու եմք վերին Նախախնամութեան որ կըբընտնուիմք Նորին Պայսիւր: Վեհափառութեան Ապտիւլ-Համիտ Պայսեր Հայրական հովանաւորութեան ներքեւ, որ իւր հպատակաց անդորրութիւնն ու երջանկութիւնն իւր յարածամ մտադրութեանց առարկայ ընելով, երբեք չդադրիր ամէն առթի մէջ իւր անբաւ գթասրտութեան լիուլի ապացոյցներն տալ:

Ազգին իրաւացի հետաքրքրութիւնն յագեցնելու համար, սոյն համառօտ տեղեկութիւններն հաղորդելով, Յանձնաժողովս իւր համարատուութեան պարտքն լրացուցած չհամարեր երբեք: Երբ հանգանակութիւնք վերջանան և գոյացեալ արդիւնքով շինութիւնք աւարտին, Յանձնաժողովս պիտի փու-

Թայ Ազգ- Կեդր. վարչութենէն վաւերացեալ մի տեղեկագրով հաշիւն տալ
այն գրամոց, որք այնչափ առատաձեռնութեամբ շնորհուեցան ի նպաստ հըր
կիզելոց Զէյթունի:

Ի գիմաց Յանձ. Վերաշ. Ազգ. Հրկիզ. հաստատ. Զէյթունի.

Ատենադպիր

Ատենապետ

Մկրտիչ Ս. Մանուկեան.

Պատրիկ Ս. Կիւլպէնկեան.

Մարտ 1888 Կ. Պոլիս.

Մայր Աթոռումն կատարուած շինութեանց և վերանորոգութեանց գործը բաւական արագ յառաջ է ընթանում: Նոր Տպարանի հիմքերն արդէն ձգուած և վերջացած են, պատերը առշինաչափ բարձրացել են արդէն: Մայր տաճարի եռաստիճան խարխալեալ պատուարը քանդուած է և նոր պատուարը սափէնաչափ բարձրութեամբ կիսով չափ շինուած: Տաճարի շուրջը, վանքի ընդարձակ բակը, որ եկեղեցու յատակից բարձր էր առշինաչափ, ցածրացած է 1—1 1/2 արշին և բոլոր հողը, որ լիցք էր, դուրս է կրուած մեծ պարսպից դէպի անտառի գլուխը:

Նորին Օծութեան Վեհափառ Հայրապետի՝ Սրբոյն Լուսաւորչի Գահը բարձրանալու օրից, գլխաւոր մտածմունքներից մէկն էր Մայր Աթոռոյս Տաճարի վերանորոգութեան գործը: Գեր. Առաջնորդները նաև Ամենապատիւ Կ. Պոլսի և Երուսաղէմի պատրիարքը անտեղեակ չէին Նորին Վեհափառութեան դիտաւորութեանց, ուստի և 1886 թուականից սկսան զանազան կողմերից Խնամքէրաբար նուիրատուութիւններ առաքուել Աթոռս ի նպաստ ամենեցուն սրտի մօտիկ Ս. Տաճարի վերանորոգութեան: Հասկանալի է հարկաւ, որ Հայ եկեղեցիքն էլ իւրեանց կարողութեան համեմատ անմասն չէին մնալու Մայր եկեղեցւոյ վերաշինութեան գործին: Եւ ահա այսօր թէև պաշտօնապէս ոչ մի ժողովարարութեան չէ ձեռնարկուած դեռ ևս յօգուտ և ի նպաստ այս մեծ գործին, սակայն հայ ժողովուրդն ու հայ եկեղեցիք շտապել են իրենց լիառատ նուէրները առաքել Մայր Աթոռս, որ և ապացոյց է Հայ ազգի բոլուն սիրուն դէպի Ս. Էջմիածին և նորա մշտավառ ջերմեռանդութեանը: